

สรุปการประชุม

อบรมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ ในการป้องกันโรคจากมลพิษทางอากาศ ครั้งที่ ๑

วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๗ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๖.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมสำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองนครนายก จังหวัดนครนายก

ผู้เข้าร่วมประชุม ๕๕ คน

เริ่มประชุมเวลา ๐๘.๓๐ น.

ประธานการประชุม : นายวีรชัย ยอดวิศิษฐ์ศักดิ์ สาธารณสุขอำเภอเมืองนครนายก

รายละเอียดการประชุม :

- นางสาวพัทธ์ธีรา บุญคำ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ บรรยาย “การเข้าถึงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคจากมลพิษทางอากาศ”

สาเหตุ และช่วงเวลาการเกิดฝุ่น PM_{2.5} ในทุกพื้นที่ของประเทศ

สาเหตุของการเกิดฝุ่นละอองมีหลายปัจจัย เช่น โรงผลิตไฟฟ้า คิว้นท่อไอเสียจากรถยนต์ การเผาไม้ทำลายป่า เเผาขยะ รวมถึงคว้นบุหรี่ด้วย ซึ่งปกติแล้วกิจกรรมต่างๆ ที่คนเราทำทุกวันก็ส่งผลให้เกิดฝุ่นละอองใหม่ๆ เพิ่มขึ้นอยู่แล้ว แต่แหล่งต้นตอสำคัญของ PM_{2.5} ในบรรยากาศ คือ การเผาไหม้เชื้อเพลิงธรรมชาติที่ไม่สมบูรณ์ และฝุ่นจากการก่อสร้าง ซึ่งปกติฝุ่นเหล่านี้จะลอยขึ้นไปในอากาศ ถูกลมพัดฟุ้งกระจายไป แต่ถ้าอากาศนิ่ง ไม่ค่อยมีลมพัด ฝุ่นละอองจะไม่ฟุ้งกระจาย ส่งผลให้ระดับความเข้มข้นของฝุ่นในพื้นที่นั้นๆ สูงมากขึ้นจนกลายเป็นระดับที่อันตรายต่อสุขภาพ

ดัชนีคุณภาพอากาศ (Air Quality Index : AQI)

ค่า AQI คือ ดัชนีคุณภาพอากาศ (Air Quality Index) เป็นการรายงานข้อมูลคุณภาพอากาศในภาพรวมที่ประกอบด้วยมลพิษทางอากาศ ๖ ชนิด ได้แก่ ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (PM₁₀) ก๊าซโอโซน (O₃) ก๊าซคาร์บอนมอนอกไซด์ (CO) ก๊าซไนโตรเจนไดออกไซด์ (NO₂) ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ (SO₂) และฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5})

การอ่านค่าฝุ่น PM_{2.5} กับการดูแลตนเองเบื้องต้น

ระดับ PM _{2.5} ๐ - ๑๕ มคก./ลบ.ชม.	ทุกคนทำกิจกรรมได้ปกติ
ระดับ PM _{2.5} ๑๕.๑ - ๒๕ มคก./ลบ.ชม.	กลุ่มเสี่ยงหลีกเลี่ยงการทำกิจกรรมกลางแจ้ง
ระดับ PM _{2.5} ๒๕.๑ - ๓๗.๕ มคก./ลบ.ชม.	กลุ่มเสี่ยงควรสวมหน้ากาก ทุกคนควรเลี่ยงหรือลดกิจกรรมกลางแจ้ง หากมีอาการผิดปกติควรพบแพทย์
ระดับ PM _{2.5} ๓๗.๖ - ๗๕ มคก./ลบ.ชม.	ทุกคนควรสวมหน้ากาก เลี่ยงกิจกรรมกลางแจ้ง หากมีอาการผิดปกติควรพบแพทย์
ระดับ PM _{2.5} ๗๕ มคก./ลบ.ชม. ขึ้นไป	ทุกคนต้องสวมหน้ากากป้องกัน งดกิจกรรมกลางแจ้ง มีอาการผิดปกติควรพบแพทย์

- นางสาวพัทธ์ธีรา บุญคำ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ บรรยายและฝึกปฏิบัติ “กิจกรรมรู้ทัน รู้ใจ ปลอดภัยจากฝุ่นจิ๋ว และรู้เท่าทัน ป้องกันฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM_{2.5}”

การประเมินอาการตนเองก่อนพบแพทย์

สามารถประเมินอาการของตนเองได้ที่คลินิกมลพิษออนไลน์ <http://www.pollutionclinic.com> พร้อมรับคำปรึกษาจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญโดยตรง

ระดับความเสี่ยงของอาการเจ็บป่วย

ควรประเมินว่าตนเองเสี่ยงจะมีผลกระทบต่อสุขภาพจากการได้รับ PM_{2.5} หรือไม่ มีความเสี่ยงอยู่ในระดับไหน เพื่อป้องกันไม่ให้ เกิดอาการรุนแรง โดยแบ่งเป็น ๔ ระดับ

ระดับปกติ ไม่มีอาการในรายการสีส้ม สีแดง สีเหลือง

ระดับเล็กน้อย มีอาการต่อไปนี้เพียง ๑ รายการ แต่ต้องไม่มีอาการในรายการสีแดงและสีส้ม มีผื่นผิวหนัง ระคายเคืองตา และสามารถอ่านคำแนะนำ หรือปรึกษาแพทย์ผ่านคลินิกมลพิษออนไลน์

ระดับปานกลาง มีอาการต่อไปนี้เพียง ๑ รายการ แต่ต้องไม่มีอาการในรายการสีแดง ไอ มีเสมหะตลอดเวลา ตาแดง และควรปรึกษาแพทย์เพื่อรับคำแนะนำผ่านคลินิกมลพิษออนไลน์

ระดับรุนแรง มีอาการต่อไปนี้เพียง ๑ รายการ แน่นหน้าอก หายใจลำบาก หอบ หายใจเสียงดังวี๊ด เจ็บหน้าอก เหนื่อยมากจนต้องนั่งพักหรือทำงานไม่ได้ และควรปรึกษาแพทย์เพื่อรับคำแนะนำผ่านคลินิกมลพิษออนไลน์

ฝุ่นละออง PM_{2.5} คืออะไร

PM_{2.5} คือฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน เทียบอย่างง่ายว่ามีขนาดประมาณ ๑ ใน ๒๕ ของเส้นผ่านศูนย์กลางเส้นผมมนุษย์ ขนจมูกของมนุษย์ไม่สามารถกรองได้ จึงสามารถแพร่กระจายเข้าสู่ทางเดินหายใจ กระแสเลือด และแทรกซึมสู่กระบวนการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ใน ร่างกาย

- นางสาวพัทธ์ธีรา บุญคำ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ บรรยายและฝึกปฏิบัติ “การสร้างห้องปลอดฝุ่นอยู่ในชุมชน”

“ห้องปลอดฝุ่น” หรือ CleanRoom แบ่งออกเป็น ๓ รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบที่ ๑ การป้องกันฝุ่นจากภายนอก (ปิดประตู-หน้าต่าง) เป็นวิธีการที่ทำได้ง่าย และมีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด ซึ่งเป็นแนวทางในการควบคุมปริมาณฝุ่นละอองภายในห้องเบื้องต้น โดยปิดประตู-หน้าต่างให้สนิท ทั้งนี้ ประสิทธิภาพลดฝุ่นขึ้นอยู่กับความปิดสนิทของห้อง เพื่อลดการซึมผ่านของอากาศภายนอกที่มีปริมาณฝุ่นละอองสูงเข้ามายังภายในห้อง โดยอาจเห็นผลความต่างของระดับฝุ่นละอองภายในห้องและภายนอกน้อย หากระดับฝุ่นภายนอกไม่สูง

รูปแบบที่ ๒ ระบบฟอกอากาศเป็นการประยุกต์ใช้หลักการกำจัดอนุภาคของฝุ่นละอองที่อยู่ภายในห้องด้วยเครื่องฟอกอากาศ (แบบกรองด้วยวัสดุหรือแบบไฟฟ้าสถิต) ร่วมกับการป้องกันฝุ่นจากภายนอกเข้าไปภายในห้อง โดยประสิทธิภาพการลดฝุ่นละอองภายในห้องขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของเครื่องฟอกอากาศ ดังนั้น เครื่องฟอกอากาศที่ใช้ควรมีขนาดที่เหมาะสมกับห้อง

รูปแบบที่ ๓ ระบบความดันอากาศพร้อมระบบฟอกอากาศเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพสูง เช่นเดียวกับรูปแบบที่ ๒ ซึ่งเป็นการประยุกต์ใช้หลักการป้องกันฝุ่นจากภายนอกเข้าไปภายในห้อง และกำจัดอนุภาคที่อยู่ภายในห้องเช่นเดียวกัน แต่รูปแบบนี้ พัดลมจะดูดอากาศจากภายนอก ที่ผ่านการลดปริมาณฝุ่นแล้วด้วยวิธีการต่างๆ เป็นต้น

- นางสาวพัทธ์ธีรา บุญคำ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ บรรยาย “แนวทางการเข้ารับการรักษาพยาบาล และมาตรการดูแลสุขภาพประชาชนกลุ่มเปราะบางเมื่อรับสัมผัสมลพิษทางอากาศ”
- เส้นทางการรับสัมผัส “ฝุ่นละออง PM_{2.5}”**

ฝุ่นละออง PM_{2.5} เป็นฝุ่นที่มองไม่เห็นด้วยตาเปล่า ไม่มีกลิ่น ขนาดเล็กมาก สามารถผ่านเข้าไปในร่างกายได้ถึงถุงลมปอด บางส่วนสามารถเล็ดรอดผ่านผนังถุงลมเข้าสู่เส้นเลือดฝอยล่องลอยอยู่ในกระแสเลือด

และกระจายตัวแทรกซึมไปทั่วร่างกายได้ ความน่ากลัวของฝุ่น PM_{2.5} คือ กระตุ้นให้เกิดสารอนุมูลอิสระลดระบบแอนติออกซิแดนท์ รบกวนสมดุลต่างๆ ของร่างกาย และกระตุ้นยีนที่เกี่ยวข้องกับการหลั่งสารอักเสบ ซึ่งมีอันตรายต่อนอเยื่อในร่างกายของเรามาก แล้วส่งผลกระทบต่อต่างๆ ตามมา

อันตรายจากฝุ่นละออง PM_{2.5}

๑. สามารถเข้าสู่หลอดเลือดและกระแสเลือด กระจายไปอวัยวะต่าง ๆ ได้
๒. เป็นพาหะนำสารพิษ เช่น สารเคมีพิษหรือโลหะหนักเข้าสู่ร่างกาย
๓. เป็นตัวกระตุ้น หรือทำให้บางโรคมีอาการแย่ลง เช่น หอบหืด, โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง
๔. ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพทั้งแบบเฉียบพลัน และแบบเรื้อรัง

ลักษณะอาการโรคที่ต้องเฝ้าระวัง

๑. ระบบทางเดินหายใจ คัดจมูก มีน้ำมูก แสบจมูก เลือดกำเดาไหล แสบคอ เสียงแหบ ไอแห้งๆ ไอมีเสมหะ หายใจลำบาก
๒. ระบบหัวใจและหลอดเลือด เหนื่อยง่าย เหน็บวม ซีพจรเต้นเร็ว
๓. ระบบผิวหนัง คันตามผิวหนัง มีผื่นตามร่างกาย
๔. ระบบตา แสบหรือคันตา ตาแดง น้ำตาไหล มองภาพไม่ชัด

ผลกระทบระยะยาว

- ทำให้เกิดโรคมะเร็ง โดยเฉพาะมะเร็งปอด และโรคไม่ติดต่อเรื้อรังอื่นๆ ได้แก่ โรคระบบหัวใจและหลอดเลือด โรคระบบทางเดินหายใจเรื้อรัง โรคมะเร็ง โรคเบาหวาน
- ส่งผลกระทบระยะยาวต่อระบบทางเดินหายใจและสมองของเด็กและเยาวชน เนื่องจากถ่วงผลจะพัฒนาเต็มที่เมื่ออายุประมาณ ๖ ปี และการทำงานของปอดจะพัฒนาเต็มที่เมื่ออายุประมาณ ๒๐ ปี จึงทำให้ประสิทธิภาพของปอดลดลงเสี่ยงต่อการเกิดโรคปอดเรื้อรังและมะเร็งปอดเพิ่มขึ้น และได้รับสารพิษชนิดต่างๆ มีผลต่อการพัฒนาของสมองในระยะยาว

โรคที่เกี่ยวข้องกับฝุ่นละออง PM_{2.5}

๑. โรคเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ โรคปอดอุดกั้นเรื้อรัง โรคมะเร็งปอด โรคติดเชื้อเฉียบพลันทางเดินหายใจส่วนล่าง
๒. โรคเกี่ยวกับหัวใจและหลอดเลือด โรคหลอดเลือดในสมอง โรคหัวใจขาดเลือด
๓. โรคเกี่ยวกับผิวหนัง
๔. โรคเกี่ยวกับตา

กลุ่มเสี่ยงอันตรายจากมลพิษอากาศ

๑. เด็กเล็ก ๐ - ๕ ปี
  ๒. ผู้สูงอายุ
  ๓. หญิงตั้งครรภ์
  ๔. ผู้มีโรคประจำตัวเกี่ยวกับระบบทางเดินหายใจ (โรคหอบหืด โรคหลอดลมอุดกั้นเรื้อรัง วัณโรค)
  ๕. ผู้ประกอบอาชีพเสี่ยงต่อการสัมผัสมลพิษอากาศ เช่น ตำรวจจราจร ผู้ขับขี่จักรยานยนต์รับจ้าง พ่อค้า/แม่ค้าที่ขายของริมถนน พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม เป็นต้น
  ๖. ประชาชนทั่วไปที่อาศัยอยู่บริเวณที่มีฝุ่นละอองขนาดเล็กสูง
- ภารกิจสำคัญของบุคลากรทางสาธารณสุข เมื่อเกิดมลพิษทางอากาศ

๑. สื่อสารความเสี่ยง แจ้งเตือนความเสี่ยง และสื่อสารความรู้
๒. ดูแลเยี่ยมบ้านกลุ่มเปราะบาง
๓. เฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด

การดูแลป้องกันสุขภาพตนเองเมื่อฝุ่นละอองขนาดเล็กเกินมาตรฐาน

การใช้หน้ากากอนามัย (Mask) เป็นอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลสำหรับการหายใจ ช่วยป้องกันอันตรายจากมลพิษที่ปนเปื้อนอยู่ในอากาศเข้าสู่ร่างกายทางการหายใจ เช่น ฝุ่นละออง ฟุ้ง ก๊าซ ไอระเหย เป็นต้น หรือถ้าในกรณีที่ปริมาณออกซิเจนในอากาศไม่เพียงพอ หน้ากากจะมีที่ต่อกับถังออกซิเจน ซึ่งมักใช้ในกรณีฉุกเฉินในที่อับอากาศหรือการเกิดอุบัติเหตุสารเคมี

การเลือกใช้หน้ากากป้องกันฝุ่นละออง

๑. หน้ากากกรองอากาศ (N-95) ป้องกันการเชื้อโรคที่มีขนาดเล็กมากๆ ได้โดยมีประสิทธิภาพในการป้องกันจะสูงกว่าหน้ากากอนามัยแบบทั่วไป มีประสิทธิภาพในการดักจับอนุภาคขนาดเล็ก $PM_{2.5}$ และ PM_{10} ไม่น้อยกว่า ๙๕% ถือว่าสามารถป้องกันฝุ่น $PM_{2.5}$ ได้ในระดับดีมาก

๒. หน้ากากอนามัย ป้องกันโรคที่เกี่ยวข้องกับระบบทางเดินหายใจ ป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อแบคทีเรียหรือเชื้อไวรัสจากคนสู่คนได้ถึง ๙๙% ป้องกันฝุ่นและเกสรดอกไม้ ได้ขนาดเล็กสุดถึง ๓ ไมครอน และสามารถกันได้ถึง ๖๖.๓๗% แนะนำให้ใส่ ๒ แผ่น เพราะจะกันได้มีประสิทธิภาพถึง ๘๙.๗๕%

ข้อควรระวังในการใช้หน้ากาก

๑. หากต้องทำงานหนักกลางแจ้งเป็นระยะเวลานานๆ ควรป้องกันด้วยการสวมใส่หน้ากากที่มีความสามารถในการป้องกันฝุ่น $PM_{2.5}$ ได้ ตั้งแต่ ๘๐% ขึ้นไป

๒. กลุ่มคนที่มีโรคประจำตัวที่มีความไวต่อผลกระทบของฝุ่นละอองขนาดเล็ก ควรขอคำปรึกษากับแพทย์ตามสภาพของโรค ระดับอาการที่เป็น และหากสวมใส่หน้ากากแล้วมีอาการของโรคประจำตัวให้รีบพบแพทย์ และปฏิบัติตามแพทย์สั่ง

๓. เลือกใช้หน้ากากที่ได้มาตรฐานรับรอง มีการทดสอบความกระชับของหน้ากาก (Fit test) และต้องทดสอบความแนบสนิทของหน้ากาก (Fit check) เสมอ

๔. การใช้หน้ากากในเด็กจะต้องดูแลเป็นพิเศษ เนื่องจากหน้ากากผลิตมาตามขนาดใบหน้าของผู้ใหญ่ การใช้ในเด็กอาจทำให้หน้ากากคลุมจมูกและปากได้ไม่กระชับเท่าที่ควร

มาตรการหลักในการป้องกันผลกระทบสุขภาพจากฝุ่น $PM_{2.5}$

ลด การก่อฝุ่น การใช้รถยนต์/การเผาขยะ

เลี่ยง กิจกรรมกลางแจ้งเป็นเวลานาน เช่น ออกกำลังกาย

ระวัง กิจกรรมกลางแจ้งเป็นเวลานาน เช่น ออกกำลังกาย

ปิด บานให้มิดชิด ปิดประตู/หน้าต่างป้องกันฝุ่น

เช็ค สภาพอากาศก่อนออกจากบ้าน ผ่าน AIR4Thai

ใช้ หน้ากากอนามัยป้องกันฝุ่นละอองก่อนออกจากบ้าน

- นางสาวพัทธธีรา บุญคำ นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ บรรยาย “การออกแบบกิจกรรมเตรียมความพร้อมในการดูแลประชาชนกลุ่มเปราะบางกรณีค่ามลพิษทางอากาศเกินเกณฑ์มาตรฐานที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ” กิจกรรมกลุ่ม

กลุ่ม ๑ ยายแล่ม

๑. เมื่อเข้าฤดูหนาวเป็นช่วงเริ่มที่ลมสงบ อากาศเริ่มเย็นลง ใกล้ฤดูทำนา หายของป่าในพื้นที่ในบพบาทของ อสม. เราต้องทำอะไรบ้าง

- แจ้งข่าวประชาสัมพันธ์ ธรรมรงค์ เกี่ยวกับการเผาป่า เผาต่อซ้ง

๒. อสม. ชื่อยายแล่ม ตื่นนอนตอนเช้า พบว่า ท้องฟ้าขุ่นมัวเหมือนจะมีหมอก แต่อากาศไม่เย็น สิ่งแรกที่ยายแล่มต้องทำคืออะไร

- เปิดแอปเช็คค่าฝุ่น PM_{2.5} Life Dee และแชร์ข้อมูลลงในไลน์กลุ่มหมู่บ้าน

๓. เมื่อเปิด Application ดูค่าฝุ่น พบว่า ค่าฝุ่น PM_{2.5} อยู่ที่ ๓๙.๘ ไมครอน ยายแล่มต้องทำอะไร

- ลดระยะเวลาทำกิจกรรมที่ใช้เวลากลางแจ้งและประชาสัมพันธ์ให้สวมหน้ากากเพื่อป้องกันฝุ่นละออง

๔. เช้าวันนั้น ลูกยายจืด (ยายจืดอายุ ๘๐ ปี มีโรคประจำตัวคือ โรค ปอดอุดกั้นเรื้อรัง และโรคหลอดเลือดสมอง) มาเคาะประตูบ้านแจ้ง อสม. ว่าช่วง ๓ วันมานี้ ยายจืดมีอาการหอบเหนื่อย ค้นตามผิวหนัง มีผื่นตามร่างกาย ในบพบาทของ อสม. จะต้องดำเนินการอย่างไร

- ประเมินอาการผ่านแอป Life Dee ที่ประเมินอาการและพฤติกรรมจากการรับสัมผัสฝุ่นละออง

กลุ่ม ๒ อสม.ร่วมใจป้องกันมลพิษ PM_{2.5}

๑. เมื่อเข้าฤดูหนาวเป็นช่วงเริ่มที่ลมสงบ อากาศเริ่มเย็นลง ใกล้ฤดูทำนา หายของป่าในพื้นที่ในบพบาทของ อสม. เราต้องทำอะไรบ้าง

- เข้าไปแนะนำ ให้ความรู้ในเรื่องกำจัดการเผาต่อซ้งในนาข้าว แนะนำให้ใช้วิธีไถกลบหรือนำธมาอัดฟาง
- งดเผาป่าเพื่อหาของป่า แนะนำให้ใช้วิธีถางป่าหรือถ้าจำเป็นต้องเผา ควรทำแนวกันไฟเพื่อไม่ให้ไฟลามเป็นวงกว้าง

๒. อสม. ชื่อยายแล่ม ตื่นนอนตอนเช้า พบว่า ท้องฟ้าขุ่นมัวเหมือนจะมีหมอก แต่อากาศไม่เย็น สิ่งแรกที่ยายแล่มต้องทำคืออะไร

- เปิดแอป AIR4Thai เพื่อเช็คค่าฝุ่นละออง ก่อนออกจากบ้านให้สวมแมสเพื่อป้องกัน หรือหลีกเลี่ยงไต้งดอกจากบ้านหรืองดทำกิจกรรมกลางแจ้งไปก่อน

๓. เมื่อเปิด Application ดูค่าฝุ่น พบว่า ค่าฝุ่น PM_{2.5} อยู่ที่ ๓๙.๘ ไมครอน ยายแล่มต้องทำอะไร

- ยายแล่มควรงดออกจากบ้าน นอนอยู่ในห้องที่ปิดฝุ่น แต่ถ้าจำเป็นต้องออกจากบ้านจริงๆ ให้สวมแมสอย่างน้อย ๒ ชั้น หรือสวม N95 ก่อนออกจากบ้าน

๔. เช้าวันนั้น ลูกยายจืด (ยายจืดอายุ ๘๐ ปี มีโรคประจำตัวคือ โรค ปอดอุดกั้นเรื้อรัง และโรคหลอดเลือดสมอง) มาเคาะประตูบ้านแจ้ง อสม. ว่าช่วง ๓ วันมานี้ ยายจืดมีอาการหอบเหนื่อย ค้นตามผิวหนัง มีผื่นตามร่างกาย ในบพบาทของ อสม. จะต้องดำเนินการอย่างไร

- สอบถามอาการเบื้องต้นอย่างละเอียดอีกครั้ง และแนะนำให้ไป รพ.สต. ใกล้บ้านเพื่อประเมินระดับอาการแล้วให้หมอส่งตัวไปรักษาต่อในชั้นตอนต่อไป

กลุ่ม ๓ สาม ต.ตำบล

๑. เมื่อเข้าฤดูหนาวเป็นช่วงเริ่มที่ลมสงบ อากาศเริ่มเย็นลง ใกล้ฤดูทำนา หายของป่าในพื้นที่ในบพบาทของ อสม. เราต้องทำอะไรบ้าง

- แนะนำผู้สูงอายุสวมใส่เสื้อผ้าหนาๆ

- รมรงค์งดการเผาตอซัง ถ้าหลีกเลี่ยงไม่ได้แนะนำคนในชุมชน สวมหน้ากากอนามัยเวลาออกจากบ้าน
- กรณีมีโรคประจำตัว ออกหาของป่าให้พกยาติดตัวไปด้วยและไม่ควรไปคนเดียว

๒. อสม. ชื่อยายแล่ม ตื่นนอนตอนเช้า พบว่า ท้องฟ้าขุ่นมัวเหมือนจะมีหมอก แต่อากาศไม่เย็น สิ่งแรกที่ยายแล่มต้องทำคืออะไร

- เช็คค่าฝุ่น PM_{2.5} ปิดบ้าน ปิดประตู สวมหน้ากากอนามัยก่อนออกจากบ้าน

๓. เมื่อเปิด Application ดูค่าฝุ่น พบว่า ค่าฝุ่น PM_{2.5} อยู่ที่ ๓๙.๘ ไมครอน ยายแล่มต้องทำอย่างไร

- ประชาสัมพันธ์ แจ้งในไลน์กลุ่มหมู่บ้าน
- ลดเวลาทำกิจกรรมนอกบ้าน
- ลดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดฝุ่นเวลาทำความสะอาดบ้าน

๔. เช้าวันนั้น ลูกยายจืด (ยายจืดอายุ ๘๐ ปี มีโรคประจำตัวคือ โรค ปอดอุดกั้นเรื้อรัง และโรคหลอดเลือดสมอง) มาเคาะประตูบ้านแจ้ง อสม. ว่าช่วง ๓ วันมานี้ ยายจืดมีอาการหอบเหนื่อย คั้นตามผิวหนัง มีผื่นตามร่างกาย ในบทบาทของ อสม. จะต้องดำเนินการอย่างไร

- แนะนำไปโรงพยาบาล พบแพทย์ด่วน

กลุ่ม ๔ ดำดงลุยฝุ่น

๑. เมื่อเข้าฤดูหนาวเป็นช่วงเริ่มที่ลมสงบ อากาศเริ่มเย็นลง ใกล้ฤดูทำนา หาของป่าในพื้นที่ในบทบาทของ อสม. เราต้องทำอะไรบ้าง

- แนะนำไม่เผาฟางในนา เปลี่ยนเป็นไถกลบแทน
- สวมแมสเวลาออกจากบ้าน (แมสคาร์บอน)
- แนะนำทำห้องปลอดฝุ่น
- แนะนำหาของป่าไม่จุดไฟเพื่อป้องกันไฟป่า

๒. อสม. ชื่อยายแล่ม ตื่นนอนตอนเช้า พบว่า ท้องฟ้าขุ่นมัวเหมือนจะมีหมอก แต่อากาศไม่เย็น สิ่งแรกที่ยายแล่มต้องทำคืออะไร

- เช็คค่าฝุ่น PM_{2.5}
- ส่งในไลน์กลุ่มชุมชน
- ป้องกันตนเองโดยใส่แมสคาร์บอนหรือหน้ากากอนามัย
- ไม่อยู่นอกบ้านนานๆ

๓. เมื่อเปิด Application ดูค่าฝุ่น พบว่า ค่าฝุ่น PM_{2.5} อยู่ที่ ๓๙.๘ ไมครอน ยายแล่มต้องทำอย่างไร

- สวมหน้ากากป้องกัน
- งดกิจกรรมกลางแจ้ง
- มีอาการผิดปกติ ควรพบแพทย์

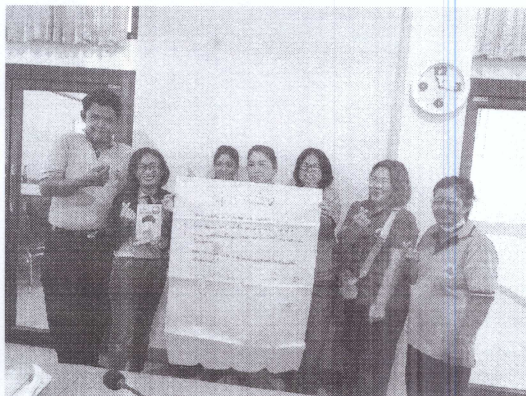
๔. เช้าวันนั้น ลูกยายจืด (ยายจืดอายุ ๘๐ ปี มีโรคประจำตัวคือ โรค ปอดอุดกั้นเรื้อรัง และโรคหลอดเลือดสมอง) มาเคาะประตูบ้านแจ้ง อสม. ว่าช่วง ๓ วันมานี้ ยายจืดมีอาการหอบเหนื่อย คั้นตามผิวหนัง มีผื่นตามร่างกาย ในบทบาทของ อสม. จะต้องดำเนินการอย่างไร

- ประเมินอาการ แนะนำพบหมอที่ รพ.สต. เพื่อประเมินอาการ ส่งต่อโรงพยาบาลต่อไป

ปิดประชุมเวลา ๑๖.๓๐ น.

ภาพกิจกรรม

ลงชื่อ..... *พัทริษา* ..... ผู้สรุปการประชุม
 (นางสาวพัทริษา นีพพาน)
 นักวิชาการสาธารณสุข

ลงชื่อ..... *พัทริษา* ..... ผู้ตรวจรายงานการประชุม
 (นางสาวพัทริษา บุญคำ)
 นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ